

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 102/2016 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om kartläggning av skattefelets omfattning och uttrycksformer

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 102/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Sarkkinen /väinst:

Vad avser regeringen göra för att öka vår kunskap om skattefelet,

avser regeringen bedöma skattefelets omfattning i bokslutsberättelsen 2015 och

vad avser regeringen göra för att reda ut hur mycket skattefel och vilka former av skattefel som uppstår till följd av aggressiv skatteplanering, och för att åtgärda problemet?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Begreppet skattefel avser differensen mellan det lagenliga och det faktiska skatteutfallet. Skattefel kan bero på oförmåga att betala, okunskap, misstag eller uppsåt, dvs. grå ekonomi. Det delas in i två kategorier: skatterester samt deklarationsfel och deklarationsförsummelse. Skatterester uppkommer när den skattskyldige inte kan betala skatt som han eller hon har deklarerat eller som Tullen eller Skatteförvaltningen har påfört inom ramen för sin övervaknings- och indrivningsverksamhet.

Skatteförvaltningen tillsatte en arbetsgrupp våren 2013 med uppgift att definiera skattefelet, att ta fram nya mätmetoder, att identifiera vilka faktorer som bidrar till skattefel, att bedöma effektiviteten hos de åtgärder som vidtagits för att minska skattefelet och att ge en uppskattning av skattefelet avseende punktskatter och mervärdesskatt. Arbetsgruppen bestod av experter från Skatteförvaltningen, Tullen, Statens ekonomiska forskningscentral, Finansministeriet och Statistikcentralen.

Skatteförvaltningen publicerade expertgruppens rapport i mars 2014. I rapporten ingår en beräkning av skattefelet avseende Tullens skatter samt en beskrivning av beräkningsmetoderna. Arbetet med att beräkna skattefel har fått bestående och regelbunden karaktär hos både Tullen och Skatteförvaltningen.

I februari 2016 publicerades en rapport om skattefelet avseende mervärdesskatt i Finland. Rapporten var ett samarbete mellan Internationella valutafonden (IMF) och Skatteförvaltningen (*Revenue Administration Gap Analysis Program – The Value Added Tax Gap, Finland*). Rapporten presenterar en beräkning av momsfelet 2008–2012, baserat på en internationellt accepterad metod. Rapporten visar att momsfelet i Finland är litet i internationell jämförelse. Beräknat i

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 102/2016 rd

förhållande till de potentiella skatteintäkterna utgör skattefelet ca fem procent av dessa, och omkring en halv procent av BNP. Rapporten visar också att skattefelet har minskat mellan 2008 och 2012. Mest skattefel förekommer i byggnadssektorn och i vissa servicebranscher. Sedan omvänd momsskyldighet infördes i byggnadssektorn har skattefelet minskat även där.

I rapporten mäts även det som kallas politikrelaterat momsfel, dvs. differensen mellan skatteintäkterna enligt sänkta skattesatser och enligt de ordinarie skattesatserna. Under granskningsperioden sänktes mervärdesskatten på livsmedel och på restaurangtjänster, vilket ökade det politikrelaterade skattefelet.

Det har inte ännu varit möjligt att beräkna skattefelet inom Skatteförvaltningens övriga skatter, men efter momsfelet kommer utredningsarbetet att gå vidare till de övriga skatteslagen.

Också Tullen publicerar skattefelsberäkningar avseende skatter som Tullen uppbär. Dessa presenteras årligen i regeringens bokslutsberättelse. I bokslutsberättelsen beskrivs även de åtgärder som Skatteförvaltningen och Tullen tillämpar för att minska skattefelet. Skattefel bekämpas genom många olika åtgärder. Till exempel Tullens program för effektiv bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet 2012–2015 gav enligt Tullens beräkningar ett totalresultat på ca 213 miljoner euro. I denna summa ingår efteruppburna skatter, förebyggda skatteförluster och återtagen brottslig vinning av ekonomiska brott. Insatserna för att minimera skattefelet kommer även i fortsättningen att vara viktiga punkter i både Skatteförvaltningens och Tullens verksamhetsplaner.

Finansministeriet tillsätter en expertgrupp denna vår med uppgift att styra undersöknings- och beräkningsarbetet på detta område. Gruppen ska fortsätta att utveckla mätningmetoderna avseende skattefel samt förbättra källmaterialet och tillgången på källmaterial.

Åtgärderna på internationell nivå för att bekämpa skattesmitning och aggressiv skatteplanering är viktiga. Finland deltar aktivt i projekt drivna av EU och OECD avsedda förhindra en urholkning av skattebasen och överföring av vinster till länder med låg skatt. OECD inledde ett projekt med detta mål 2013. Projektet heter BEPS, *Base Erosion and Profit Shifting*. Handlingsplanen för BEPS omfattar 15 åtgärder som alla har färdigställts inom september 2015. Finland deltar aktivt i beredningen av kommissionens förslag av den 28 januari 2016 till direktiv om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt påverkar den inre marknadens funktion (COM(2016) 26 final). Målet är att OECD:s rekommendationer enligt BEPS ska införas samordnat i Europeiska unionen. På det nationella planet pågår ett projekt där man utvärderar den ekonomiska effekten i Finland av de nämnda åtgärderna mot urholkning av skattebasen och överföring av vinster samt av därmed sammankopplade EU-projekt.

Helsingfors 22.3.2016

Finansminister Alexander Stubb